

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea
de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile
cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul
de constituire a Comunității Energetice, state membre
ale Uniunii Europene sau țări terțe**

În temeiul art. 10 alin. (1) lit. k⁴) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art. 117), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune art. 8-12 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, CELEX: 32018L2001, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021.

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2025

REGULAMENT
cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei
electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante
la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre
ale Uniunii Europene sau țări terțe

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1
Obiectul de reglementare și noțiuni

1. Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (în continuare – *Regulament*) stabilește mecanismul de cooperare internațională pentru implementarea proiectelor comune în domeniul energiei din surse regenerabile.

2. Mecanismul de cooperare internațională creează oportunități de reducere a costurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului național prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și oferă flexibilitate în ceea ce privește respectarea angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

3. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și următoarele noțiuni:

3.1. *stat membru* – stat membru al Uniunii Europene;

3.2. *țară terță* – țară care nu este parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și nu este stat membru al Uniunii Europene;

3.3. *parte contractantă* – stat parte contractantă a Comunității Energetice, în conformitate cu Tratatul de constituire a Comunității Energetice;

3.4. *proiect comun* – proiect cofinanțat de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, în domeniul energiei regenerabile în sectorul energiei electrice sau încălzirii și răcirii, în cadrul căruia energia regenerabilă produsă este distribuită între una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, cu sau fără un flux fizic al energiei produse, având ca

efect includerea acestora în calculul ponderii de energie din surse regenerabile;

3.5. *acord de proiect comun* – un acord încheiat în numele Guvernului cu una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe pentru implementarea proiectului comun.

Secțiunea a 2-a

Scopul și obiectivul cooperării pentru proiecte comune

4. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei identifică necesitatea unui proiect comun, în funcție de nivelul de realizare a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu următoarele părți:

4.1. una sau mai multe părți contractante sau state membre pentru producerea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile; sau

4.2. o țară terță pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, precum și posibilitatea realizării proiectului comun în colaborare cu alte părți contractante.

5. Cooperările prevăzute la pct. 4 pot implica sectorul privat și se desfășoară cu respectarea deplină a dreptului internațional.

6. Proiectele comune se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii.

Capitolul II

IDENTIFICAREA NECESITĂȚII UNUI PROIECT COMUN

7. Pentru a identifica necesitatea unui proiect comun în conformitate cu pct. 4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei analizează anual datele cu privire la evoluția sectorului energiei regenerabile în baza rapoartelor anuale elaborate de instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv datele privind progresul în atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut în Planul național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025.

8. Dacă există riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și

necesitatea de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în termen de 60 de zile lucrătoare de la identificarea necesității proiectului comun, elaborează un studiu de fezabilitate, care include:

8.1. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul Republicii Moldova;

8.2. identificarea părții/părților contractante, statului/statelor membre sau a țării/țărilor terțe pentru implementarea proiectului comun;

8.3. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul părții/părților contractante, statului/statelor membre sau a țării/țărilor terțe identificate;

8.4. analiza cost-beneficiu.

Capitolul III **INIȚIEREA IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR COMUNE**

Secțiunea 1

Inițierea implementării proiectelor comune de către Republica Moldova

9. Pentru a iniția implementarea unui proiect comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe stabilite în baza studiului de fezabilitate menționat la pct. 8. Notificarea conține intenția de a implementa proiectul comun cu partea/părțile notificate, rezultatele studiului de fezabilitate privind partea/părțile notificate și data-limită de recepționare a manifestării de interes.

10. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei recepționează manifestările de interes depuse de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe respectând data-limită de recepționare menționată în notificarea prevăzută la pct. 9. Data-limită de recepționare a ofertelor se stabilește în urma analizei studiului de fezabilitate prevăzut la pct. 8.

11. În absența părților interesate să implementeze proiectul comun, subdiviziunea responsabilă din cadrul organului central de specialitate informează în scris conducerea despre lipsa acestora, iar implementarea proiectului comun nu are loc.

12. Dacă cel puțin o parte este interesată de proiectul comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei propune părții/părților interesate elaborarea unui memorandum de înțelegere, în conformitate cu secțiunea 3-a.

Secțiunea a 2-a

Inițierea implementării proiectelor comune de către una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe

13. Dacă una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe inițiază (în continuare – *parte inițitoare*) implementarea unui proiect comun și notifică Republica Moldova despre intenția de a implementa proiectul comun respectiv, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei identifică necesitatea implementării proiectului comun în conformitate cu capitolul II.

14. Pentru a exprima interesul de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică partea/părțile inițitoare despre acest fapt.

15. Dacă partea/părțile inițitoare consideră manifestarea de interes din notificare ca fiind relevantă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colaborează cu aceasta/acestea pentru elaborarea unui memorandum de înțelegere, în conformitate cu secțiunea 3-a.

Secțiunea a 3-a

Memorandumul de înțelegere

16. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, împreună cu partea/părțile interesate sau inițitoare, în conformitate pct. 12 sau 15, elaborează memorandumul de înțelegere. Memorandumul de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun.

17. Memorandumul de înțelegere prevede realizarea unui studiu de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun.

18. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea.

19. Proiectul Acordului de proiect comun se elaborează în conformitate cu Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

20. Proiectele comune care presupun investiții capitale publice finanțate din contul bugetului de stat sunt examinate și selectate în modul stabilit de către

Guvern.

Capitolul V **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE**

Secțiunea 1

Condițiile proiectelor comune cu alte părți contractante și/sau state membre

21. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul Comunității Energetice (în continuare – *Secretariat*) cu privire la proporția sau cantitatea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile produsă în cadrul oricărui proiect comun pe teritoriul Republicii Moldova, care este pus în funcțiune după data 25 iunie 2009, sau de capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după data respectivă, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unei alte părți contractante sau stat membru cu care s-a încheiat acordul de proiect comun (în continuare – *partea semnatară a acordului*).

22. Notificarea menționată la pct. 21:

22.1. descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată;

22.2. specifică proporția sau cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă de instalația respectivă care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatară a acordului;

22.3. identifică partea semnatară a acordului în favoarea căreia se realizează notificarea;

22.4. specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică sau energia pentru încălzire sau răcire produsă din instalația respectivă trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatară a acordului.

23. Durata unui proiect comun poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030.

24. Notificarea efectuată în temeiul pct. 21 nu poate fi modificată sau retrasă fără acordul comun al părților semnatară ale acordului.

Secțiunea 2-a

Efectele proiectelor comune realizate cu alte părți contractante și/sau state membre

25. În cazul realizării proiectelor comune, în termen de trei luni de la

sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei prevăzute la subpct. 22.4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, transmite o scrisoare de notificare atât Secretariatului, cât și părții semnatare a acordului, în care precizează:

25.1 cantitatea totală de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării în temeiul pct. 21;

25.2. cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile părților semnatare ale acordului, în conformitate cu termenii notificării.

26. Cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 25.2:

26.1. se scade din cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova;

26.2. se adaugă la cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a părții semnatare a acordului care primește scrisoare de notificare.

Secțiunea 3-a **Condițiile proiectelor comune cu țări terțe**

27. Energia electrică din surse regenerabile produsă într-o țară terță este luată în considerare în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, această cerință considerându-se a fi îndeplinită în cazul în care:

27.1. energia electrică este consumată pe teritoriul Republicii Moldova dacă:

27.1.1. o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în cadrul procesului de alocare de capacitate pe interconexiuni de către toți operatorii de transport și de sistem responsabili din țara de origine, din țara de destinație și, dacă este relevant, din fiecare țară terță de tranzit;

27.1.2. o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în balanța de energie programată de către operatorul de transport și de sistem a liniei de interconexiune;

27.1.3. capacitatea stabilită și producția de energie electrică din surse regenerabile de către instalația prevăzută la subpct. 27.2 al prezentului punct se referă la aceeași perioadă de timp.

27.2. energia electrică este produsă de o instalație care a fost pusă în

funcțiune după 25 iunie 2009 sau de capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după dată respectivă, în cadrul unui proiect comun, în conformitate cu subpct. 4.2;

27.3. cantitatea de energie electrică produsă și exportată nu a primit alt sprijin din partea unei scheme de sprijin dintr-o țară terță în afară de ajutorul pentru investiție acordat instalației;

27.4. energia electrică a fost produsă în conformitate cu dreptul internațional, într-o țară terță care este parte semnatară la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului Europei sau la alte convenții internaționale sau tratate privind drepturile omului.

28. În sensul pct. 29, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate depune o cerere la Secretariat în vederea luării în considerare a energiei electrice din surse regenerabile produse și consumate într-o țară terță, în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, în contextul construcției unei linii de interconexiune cu termen de execuție ce poate depăși data de 31 decembrie 2030, între Republica Moldova și o țară terță, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

28.1. construcția liniei de interconexiune a început înainte de 31 decembrie 2026;

28.2. nu este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2030;

28.3. este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2032;

28.4. după ce intră în funcțiune, linia de interconexiune va fi utilizată pentru exportul către una sau multe părți contractante, în conformitate cu pct. 27, de energie electrică din surse regenerabile;

28.5. cererea se referă la un proiect comun care îndeplinește criteriile prevăzute la subpct. 27.2 și 27.3 și va utiliza linia de interconexiune după ce aceasta intră în funcțiune și la o cantitate de energie electrică care nu depășește cantitatea ce va fi exportată către una sau multe părți contractante după intrarea în funcțiune a liniei de interconexiune.

29. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul despre proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de orice instalație pe teritoriul unei țări terțe, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a Republicii Moldova în sensul prezentului Regulament. Această proporție sau cantitatea nu depășește proporția sau cantitatea exportată către și consumată în una sau multe părți contractante, corespunde cantității menționate la subpct. 27.1.1 și 27.1.2 și întrunește condițiile prevăzute la subpct. 27.1. Notificarea se transmite dacă obiectivul național ia în considerare respectiva proporție sau cantitate de energie electrică.

30. Notificarea menționată la pct. 29:

30.1. descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată;

30.2. specifică proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de instalație care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile, precum și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, dispozițiile financiare corespunzătoare;

30.3. specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile;

30.4. cuprinde o confirmare scrisă conform condițiilor prevăzute la subpct. 30.2 și 30.3 de către țara terță pe teritoriul căreia urmează să fie pusă în funcțiune instalația, precum și o indicare a proporției sau a cantității de energie electrică produsă de instalație care va fi folosită la nivel intern de către țara terță respectivă.

31. Durata unui proiect comun astfel cum se menționează în prezenta secțiune poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030.

32. Notificarea efectuată în temeiul pct. 29 poate fi modificată sau retrasă dacă există un acord comun între Republica Moldova, care efectuează notificarea, și țara terță care a confirmat proiectul comun în conformitate cu subpct. 30.4.

Secțiunea 4-a **Efectele proiectelor comune realizate între părțile** **contractante și țări terțe**

33. În termen de 12 luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei specificate la subpct. 30.3, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite o scrisoare de notificare atât Secretariatului, cât și țărilor terțe care a confirmat proiectul în conformitate cu subpct. 30.4, în care precizează:

33.1. cantitatea totală de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării prevăzute la pct. 29;

33.2. cantitatea de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea sa de energie din surse regenerabile în conformitate cu termenii notificării prevăzute la pct. 29;

33.3. dovada respectării condițiilor stabilite în conformitate cu pct. 27.

34. În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în

temeiul prezentului Regulament, cantitatea de energie electrică din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 33.2 se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderilor de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile (SER) cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice (TCE), state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul „Moldovan Green Transition Technical Assistance Facility project” implementat de către Expertise France.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a fost elaborat în temeiul art. 10 alin. (1) lit. k ⁴) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile „Guvernul elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe”
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Conform angajamentelor Republicii Moldova față de Comunitatea Energetică, obiectivul pentru ponderea consumului final brut de SER în anul 2020 a fost stabilit la 17%. Astfel, datorită politicilor statului și sprijinului partenerilor externi, Republica Moldova a depășit acest obiectiv, ajungând la o pondere de 23.57% a energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Cu toate acestea, a fost depășit doar obiectivul sectorial pentru încălzire și răcire, în timp ce contribuțiile energiei din surse regenerabile la energia electrică și transporturi sunt încă foarte scăzute. Conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are un obiectiv de a atinge o pondere de 27% de SER în consumul final brut de energie, până în 2030. Deși toate țările UE pot produce diverse forme de energie regenerabilă, anumite zone geografice au un potențial mai ridicat de a produce volume mai mari decât altele. De exemplu, țările cu multe râuri au posibilitatea de a produce multă energie hidroelectrică, în timp ce ratele anuale ridicate de insolație din alte țări le oferă un avantaj în ceea ce privește generarea de energie solară. Piața internă a energiei a Europei creează oportunitatea țărilor de a coopera pentru a exploata aceste resurse regenerabile și pentru a-și îndeplini obiectivele naționale de energie regenerabilă. Conform Planului Național integrat privind Energia și Clima (PNEC) al Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025 a fost estimată o pondere SER în consumul total brut de energie pentru două scenarii indicate în tabelul 1: WEM (cu măsuri existente) și WPM (cu măsuri planificate). Este important de menționat că, în prezent, unele

dintre măsurile planificate sunt deja implementate, ceea ce conferă scenariului WPM o mai bună conformitate cu realitatea.

Tabelul 1. Proiecțiile SER în consumul brut de energie în perioada 2016-2030.

Anul	2016	2020	2025	2030
WEM	26,6%	22,2%	22,0%	22,4%
WPM	26,6%	22,2%	23,6%	28,7%

În acest context pentru a reduce costurile asociate îndeplinirii obiectivului național prevăzut în Directiva (UE) 2018/2001, adaptată și aprobată în cadrul Comunității Energetice, este necesar să se faciliteze consumul de energie din SER produsă în părți contractante la TCE (în continuare – părți contractante) și state membre ale UE. De asemenea, să permită includerea energiei din surse regenerabile consumată în alte părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe în calculele aferente propriei ponderi, cu condiția ca aceasta să fie produsă pe teritoriul lor.

Mecanismul de proiect comun permite Republicii Moldova să colaboreze cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe pentru proiecte comune de energie produsă din SER. Energia produsă din SER dintr-un anumit proiect comun este împărțită între una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, cu sau fără un flux fizic al energiei produse. Doar în cazul cooperării cu o țară terță fluxul fizic de energie este o condiție obligatorie. Totodată, această cooperare internațională oferă accesul la multiple mecanisme de finanțare destinate sprijinirii proiectelor comune legate de energia regenerabilă, ceea ce ar permite implementarea de soluții inovative și integrarea eficientă a energiilor regenerabile în rețelele naționale și internaționale. Aceste fonduri sunt concepute pentru a încuraja cooperarea între statele membre ale UE, țările terțe și alți actori, facilitând tranziția către un sistem energetic durabil și cu emisii scăzute de carbon.

În prezent, legislația națională stabilește un cadru legal pentru implementarea proiectelor comune cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, însă este necesară dezvoltarea suplimentară a mecanismelor și procedurilor specifice. Aceasta va permite Republicii Moldova să își atingă obiectivele SER prin eficientizarea costurilor, promovarea și dezvoltarea tehnologică, dezvoltarea capacităților și cooperare pe termen lung asigurând totodată menținerea integrală a obiectivelor naționale SER.

Prin urmare, acest mecanism de cooperare internațională este esențial pentru Republica Moldova în atingerea obiectivului național de 27% pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030 și respectarea obligației de a transpune la nivel național acquis-ul comunitar.

La elaborarea prezentului proiect au fost consultate următoarele documente:

- Ghid privind utilizarea mecanismelor de cooperare în domeniul energiei regenerabile¹.
- Ghid privind partajarea costurilor-beneficii în proiectele transfrontaliere de cooperare în domeniul energiei regenerabile².

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

¹ Ghid privind utilizarea mecanismelor de cooperare în domeniul energiei regenerabile: https://energy.ec.europa.eu/document/download/88e3eafc-ecf1-4417-8df2-308c3f51317_en?filename=com_2013_public_intervention_swd05_en.pdf

² Ghid privind partajarea costurilor-beneficii în proiectele transfrontaliere de cooperare în domeniul energiei regenerabile: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC1229\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC1229(01))

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe are la bază necesitatea îmbunătățirii mediului investițional național în domeniul energiei regenerabile. Această îmbunătățirea poate fi realizată prin completarea și consolidarea cadrului normativ cu relevanță în domeniul energiei regenerabile.

Pentru intervenția propusă, se stabilesc următoarele obiective specifice:

- 1) Atingerea obiectivului național. Conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are un nou obiectiv de a atinge o pondere de 27% din energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030.
- 2) Cooperare internațională. Posibilitate de a tranzacționa ponderile de energie din surse regenerabile între una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, pentru a sprijini atingerea obiectivelor naționale și pentru a oferi flexibilitate în respectarea acestora.
- 3) Reducerea costurilor cauzate de îndeplinirea obiectivului național prevăzut de Directiva (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată de Comunitatea Energetică.
- 4) Promovarea și dezvoltarea tehnologică în domeniul energiei regenerabile.

Principalele prevederi ale proiectului:

- 1) Identificarea necesității unui proiect comun. Pentru a identifica necesitatea unui proiect comun, Ministerul Energiei analizează anual datele cu privire la evoluția sectorului energiei regenerabile în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, inclusiv datele cu privire la progresul spre atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut în Planul Național Integrat privind Energia și Clima.
- 2) Elaborarea unui studiu de fezabilitate. Dacă există riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național, precum și necesitatea de implementare a proiectului comun, Ministerul Energiei elaborează un studiu de fezabilitate. Acesta include:
 - a. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul Republicii Moldova;
 - b. identificarea țărilor pentru implementarea proiectului comun;
 - c. analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun pe teritoriul țărilor identificate;
 - d. analiza cost-beneficiu.
- 3) Notificarea unei sau mai multor părți contractante, state membre sau țări terțe stabilite în baza studiului de fezabilitate cu privire la intenția implementării unui proiect comun.
- 4) Elaborarea unui memorandum de înțelegere. Memorandum de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre Ministerul Energiei și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun. Totodată, memorandumul de înțelegere prevede realizarea unui studiu de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea.

Un exemplu relevant în acest context este Germania și Danemarca care, în baza memorandumului de înțelegere, au semnat un acord pentru Bornholm Energy Island în Marea Baltică, primul proiect comun de energie offshore din Europa conform Directivei UE privind energia regenerabilă. Acest proiect va conecta cel puțin 3 GW de capacitate eoliană offshore la rețea până la începutul anilor 2030, cu 2 GW transportați în Germania și 1,2 GW în Danemarca. Operatorii de sistem de transmisie, 50Hertz și Energinet, vor împărți costurile infrastructurii și veniturile din congestionare.³

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere că proiectul menționat are ca scop transpunerea Directivei 2018/2001 și detalierea unor aspecte specifice din Legea nr. 10/2016, nu au fost identificate opțiuni alternative față de cea propusă.

În contextul evoluției situației fără intervenție, calitatea Republicii Moldova de Parte Contractantă în cadrul TCE presupune un angajament ferm de a respecta și implementa acquis-ul comunitar. Prin urmare, un astfel de scenariu este de evitat.

Din aceste considerente este necesară aprobarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe.

Totodată, în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, intrarea în vigoare la o altă dată decât cea prevăzută la alin. (1) poate fi stabilită doar în situațiile în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului sau realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Prin urmare, se consideră imperativă stabilirea termenului de intrare în vigoare a Hotărârii Guvernului la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

La moment, Republica Moldova se află în proces de aliniere la acquis-ul Uniunii Europene, iar aprobarea prezentului regulament are ca temei transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care reprezintă un angajament asumat de Ministerul responsabil, cu termen de transpunere integrală până în anul 2026.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Mentținerea situației actuale și lipsa unor mecanisme clare de cooperare internațională cu privire la dezvoltarea întregului domeniu SER din partea Guvernului, ar cauza:

- Neonorarea angajamentelor asumate de Republica Moldova odată cu aderarea la TCE sau la Acordul de la Paris. În condițiile unei pasivități la acest capitol, ar conduce la renunțarea la adoptarea unei agende de dezvoltare durabilă, și la pierderea unor beneficii economice semnificative. Lipsa de acțiune în promovarea producerii și utilizării energiei electrice regenerabile ar afecta securitatea energetică, reducând siguranța alimentării cu energie electrică. Totodată, acest fapt ar însemna un mediu mai puțin prietenos și o expunere crescută la efectele schimbărilor climatice.

³ Proiect comun între Germania și Danemarca:

- Riscuri pentru Republica Moldova să ajungă un stat izolat, fără posibilitatea obținerii unor beneficii de pe urma implementării mecanismului de cooperare internațională. Astfel, pentru scenariul unde Republica Moldova ar putea să își deschidă mecanismului de cooperare internațională pentru unitățile de generare a energiei din SER edificate în alte jurisdicții, lipsa mecanismelor date în cadrul legal ar limita Guvernul: i) să reflecte energia regenerabilă generată în afara hotarelor Republicii Moldova în statisticile naționale și în contul eforturilor de onorare a angajamentelor asumate și ii) să obțină beneficii/economii financiare.
- Privarea statului de unele beneficii de natură „financiară”. În condițiile unui proiect comun, Republica Moldova ar putea comercializa energia produsă în cadrul proiectului comun, obținând mijloace financiare pe care le-ar putea utiliza pentru realizarea unor anumite obiective. Într-o situație inversă, Republica Moldova ar putea apela la negocierea și procurarea energiei regenerabile din cadrul proiectului comun, astfel asigurând atingerea ȋntelor sectoriale pe care și le-a propus, dar într-un mod optim din punct de vedere al costurilor.
- Reducerea cooperării internaționale și potențialelor proiecte de energie regenerabilă pentru a-și îndeplini obiectivele naționale. Totodată, statul ar pierde la capitolul adaptarea noilor tehnologii, în special cele de stocare a energiei electrice, întrucât RED II promovează instalarea acestora în tandem cu unitățile de generare încurajând Guvernele să nu taxeze în niciun fel energia electrică generată și consumată de gospodărie fără a fi injectată în rețeaua publică.
- Limitarea premiselor necesare pentru dezvoltarea unei piețe naționale, cu perspectiva integrării acesteia într-o piață regională (care ar include părți contractante).

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de act normativ nu presupune, în momentul de față, cheltuieli financiare, fiind conceput ca un mecanism alternativ care nu impune obligații financiare pentru Republica Moldova. Astfel, Ministerul Energiei poate identifica necesitatea unui proiect comun, dacă se identifică riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național și totodată necesitatea de implementarea proiectului comun în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, adițional va fi necesară realizarea unui studiu de fezabilitate. Acest studiu va analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun cât pe teritoriul Republicii Moldova cât și pe teritoriul ȋrilor identificate.

Dacă se va stabili necesitatea implementării proiectului comun, costurile estimate vor fi determinate într-un studiu de fezabilitate prevăzut de memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Energiei și părțile implicate. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea.

Costurile unui proiect comun depind de partajarea costurilor între Republica Moldova și părțile implicate, acestea pot adopta mai multe modele, în funcție de capacitatea financiară, beneficiile așteptate și rolurile specifice ale fiecărei părți. Modelele posibile includ partajarea proporțională a costurilor în funcție de consumul de energie, partajarea egală, responsabilitățile specificate (de exemplu, construcție versus integrare în rețea), partajarea veniturilor sau chiar un model hibrid public-privat. Factori precum accesul la finanțare internațională, reglementările naționale și capacitatea de export a energiei vor influența distribuirea costurilor și beneficiilor. Scopul este de a asigura viabilitatea financiară a proiectului și de a echilibra avantajele economice și energetice pentru ambele părți implicate.

De exemplu, dacă o centrală SER ar fi construită pe teritoriul Republicii Moldova, proiectul ar contribui la reducerea dependenței de energia externă, creând locuri de muncă și sprijinind integrarea în piața europeană. Dacă centrala ar fi localizată într-o țară vecină, energia ar putea fi exportată în Republica Moldova prin infrastructura deja existentă, diversificând sursele de energie și reducând riscurile de volatilitate a prețurilor. Proiectele hibride sau offshore, care combină surse regenerabile pe teritoriul ambelor țări sau chiar în Marea Neagră, ar putea oferi soluții sustenabile și constante, dar ar implica investiții mari și coordonare complexă. Fiecare scenariu justifică oportunitatea diversificării surselor de energie, dar necesită o infrastructură modernă și un cadru legislativ clar pentru succes.

Totodată, un alt scenariu poate fi când energia produsă din SER este transferată sub formă de transfer statistic (transfer virtual de energie care se va include în calculul ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie). În cazul înregistrării unei supra-producții de energie regenerabilă și depășirea țintelor naționale, Guvernul ar putea valorifica surplusul obținut în cadrul proiectului comun, prin comercializare generând mijloace financiare ce pot fi direcționate către realizarea anumitor obiective. Într-o situație inversă, Guvernul ar putea negocia și achiziționa energie regenerabilă în una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, asigurând astfel atingerea țăintelor sectoriale propuse, într-un mod optim din punct de vedere al costurilor. Acest scenariu ar fi fezabil în condițiile în care costul nivelat al energiei regenerabile achiziționate și transferate statistic este mai mic decât energia regenerabilă care ar fi generată local.

Traectoriile estimate ale ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2050, inclusiv obiectivele intermediare pentru anul 2030, sunt prezentate în Figura 1, care a fost estimată în baza scenariului WPM (cu măsuri planificate) având în vedere că, în prezent, unele dintre măsurile planificate sunt deja implementate, ceea ce conferă scenariului WPM o mai bună conformitate cu realitatea.

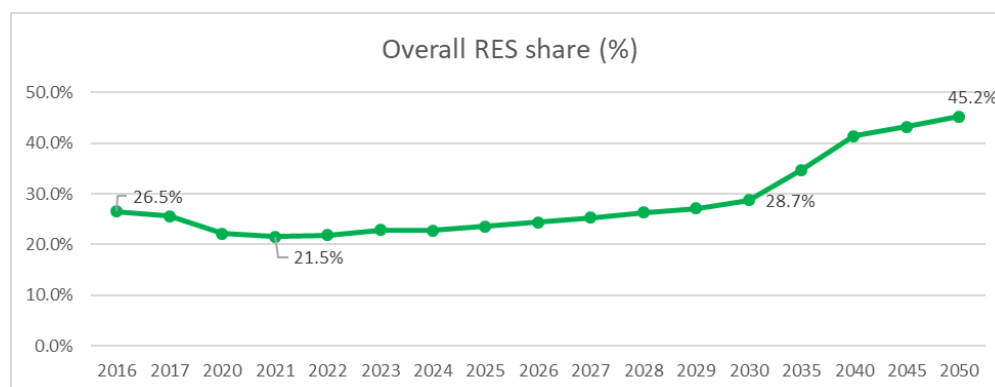

Figura 1. Pondere totală a SER și traiectoriile scenariului WPM în perioada 2016 – 2050.

Se estimează că, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Republicii Moldova în scenariul WPM va ajunge la 28,7% în 2030 și va crește până la 45,2% în 2050. Totodată, este important de subliniat că, în prezent, TCE nu prevede penalități pentru părțile contractante dacă acestea nu-și ating ponderea SER în consumul final brut.

Totodată, în cazul în care analiza de fezabilitate confirmă viabilitatea proiectului, costul acestuia va fi inclus în proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu. Astfel, proiectele comune care implică investiții capitale publice finanțate din bugetul de stat sunt supuse procesului de examinare și selecție conform prevederilor stabilite de Guvern.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din SER cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe nu va avea un impact negativ asupra sectorului privat. Mai mult decât atât mecanismul de cooperare internațională propus va reprezenta o oportunitate pentru a crește investițiile în valorificarea SER și de a se implica în cercetare și dezvoltare.

Experiența UE arată că proiectele comune gestionate de statele membre reprezintă o excepție rară. Practica de până acum a demonstrat că sectorul privat joacă un rol esențial în identificarea și dezvoltarea proiectelor de cooperare potențiale.

Pentru a implica sectorului privat, Republica Moldova în calitate de parte a unui proiect comun, ar putea lansa o licitație pentru un proiect specific, solicitând agentului economic privat câștigător să construiască și să opereze o instalație conform specificațiilor stabilite. Alternativ, ar putea dezvolta un cadru care să încurajeze agenții economici privați să identifice și să elaboreze inițiative de proiecte comune, pentru a aplica ulterior la sprijinul predefinit.

Proiectul menționat va contribui la creșterea cooperării cu entitățile private prin dezvoltarea proiectelor comune. Totodată, ar urma să ofere condiții economice viabile, agenții economici privați asigurând un flux constant de investiții. De asemenea, se anticipează că entitățile private vor dispune de o cunoaștere aprofundată a surselor de energie regenerabilă disponibile, a costurilor relative ale acestora și a particularităților pieței, atât pe plan național, cât și în cadrul altor părți contractante, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. Prin implicarea acestora, expertiza poate fi utilizată în vederea identificării și dezvoltării unor proiecte de energie regenerabilă eficiente din punct de vedere economic, promovând astfel o tranziție energetică sustenabilă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea prezentului proiect de act normativ va contribui indirect la creșterea unui nivel sporit de securitate energetică a țării și nu generează impact asupra datelor cu caracter personal sau asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Promovarea producerii și utilizării energiei electrice regenerabile este direct proporțională cu un grad mai înalt de securitate în alimentarea cu energie electrică, la un mediu mai prietenos și o expunere mai redusă la schimbările climatice.

Implementarea mecanismului de cooperare internațională ar putea stimula următoarele obiective naționale:

- Atingerea unei ponderi de 27% de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030. Astfel, stimulând procesul de decarbonizare și îmbunătățire a mediului ambiant.
- Reducere până în 2030 a emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 70%, sub nivelul din 1990, – echivalentul a maximum 13,6 Mt CO₂e. Republica Moldova, în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, ar trebui să reducă până în 2030 emisiile nete de GES cu 68,6% sau emisiile de GES nu ar trebui să depășească 9,1 Mt CO₂e
- Reducerea emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 88% până în 2030, comparativ cu nivelul din 1990, condiționată de disponibilitatea sprijinului internațional.

4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificat alte impacturi și informații relevante.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Legea nr.10/2016 transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei SER, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. Directiva 2018/2001 face parte din pachetul legislativ al Comisiei Europene „Energie curată pentru toți Europeanii” (En.: Clean Energy for All Europeans⁴) adoptat de Comunitatea Energetică, care include 8 acte legislative. Totodată, prin decizia Consiliului Ministerial din D/2021/14/MC-EnC din noiembrie 2021, pentru Părțile Contractante au devenit obligatorii pentru transpunere 5 acte din domeniul energiei regenerabile, guvernantei și eficienței energetice. Obiectivul Directivei (UE) 2018/2001 este de a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în cadrul Uniunii Europene. Aceasta stabilește un sistem comun pentru promovarea energiei regenerabile în diferite sectoare și include obiective obligatorii pentru Uniunea Europeană privind cota de energie regenerabilă în mixul energetic până în 2030. De asemenea, reglementează pentru prima dată autoconsumul și contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Acordul de la Paris din 2015 și cadrul de politici privind energia și clima al Uniunii pentru 2030. În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit d) și art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Directivei (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prin prezentul proiect se propune transpunerea totală a următoarelor articole din Directiva (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC: • Articolul 8. Platforma de dezvoltare a surselor regenerabile și transferurile statistice între părțile contractante. • Articolul 9. Proiecte comune între părțile contractante sau părțile contractante și statele membre ale Uniunii Europene. • Articolul 10. Efectele proiectelor comune între părțile contractante sau părțile contractante și statele membre ale Uniunii Europene. • Articolul 11. Proiecte comune între părțile contractante și țări terțe. • Articolul 12. Efectele proiectelor comune între părțile contractante și țări terțe.

⁴ Portalul Comisiei Europene dedicate pachetului legislativ „Clean Energy for All Europeans”: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/clean-energy-all-europeans-package_en

Prin urmare, Republica Moldova are obligația de a transpune la nivel național acquis-ul comunitar. Astfel, transpunerea articolelor sus menționate poate fi esențial în atingerea obiectivului național de 27% pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului hotărârii Guvernului este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13390). În perioada de referință nu a parvenit propuneri pe marginea acestui document.

Prin scrisoarea nr. 18-69-1442 din 10.02.2025 Cancelaria de Stat a transmis spre avizare Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, către Biroul de Integrare Europeană, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerul Mediului. Un anunț în acest sens a fost publicat și pe pagina Ministerului Energiei, precum și pe platforma de participare (<https://particip.gov.md>).

Proiectul definitivat al Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe a fost publicat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14270

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție prin scrisoarea nr. EH25/10436 din 25.03.2025, expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației și respectiv expertizei juridice de către Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/2-2937 din 24.03.2025. Toate recomandările formulate de Ministerul Justiției au fost acceptate, iar proiectul a fost revizuit și modificat corespunzător. Recomandările incluse în raportul de expertiză anticorupție au fost analizate, dar nu au putut a fi luate în considerare fiind prezentate argumentele justificative. Astfel, Centrul Național Anticorupție a prezentat următoarele recomandări:

„reglementarea principiilor aferente procedurii administrative (implicării sectorului privat) și partajul costurilor și riscurilor legate de implementarea proiectelor inclusiv de către operatorul implicat. În acest sens, se recomandă accentuarea i) transparenței procesului ii) asigurării egalității și accesului nediscriminatoriu al tuturor operatorilor eligibili și iii) selectarea operatorului în baza unor proceduri publice, competitive, bazate pe criterii obiective și cerințe aprobate de către Executiv”.

Argumentul principal pentru nepreluarea acestor recomandări constă în faptul că proiectul de act normativ, în forma sa actuală, nu presupune cheltuieli financiare și nici implicarea sectorului privat, fiind conceput ca un mecanism alternativ, fără a impune obligații financiare pentru Republica Moldova.

Eventuala necesitate de implementare a unui proiect comun va putea fi identificată de Ministerul Energiei doar în situația în care, în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, se va constata riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național. În acest caz, se va impune elaborarea unui studiu de

prefezabilitate, care va analiza oportunitatea realizării unui proiect comun, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pe teritoriul altor state identificate.

În cazul în care studiul de prefezabilitate confirmă necesitatea unui proiect comun, costurile estimate vor fi determinate printr-un studiu de fezabilitate, prevăzut în memorandumul de înțelegere încheiat între Ministerul Energiei și părțile implicate. Dacă studiul de fezabilitate stabilește fezabilitatea proiectului pentru toate părțile implicate, va fi încheiat un acord de proiect comun.

Prin urmare, detaliile privind implementarea proiectului comun vor fi stabilite ulterior, în cadrul negocierilor cu partea sau părțile implicate, desfășurate în baza memorandumului de înțelegere.

Astfel, pentru implicarea sectorului privat, Republica Moldova, în calitate de parte a unui proiect comun, ar putea lansa o licitație publică pentru un proiect specific, solicitând agentului economic câștigător construirea și operarea unei instalații conform specificațiilor stabilite. Alternativ, ar putea fi instituit un cadru care să încurajeze agenții economici privați să identifice și să propună inițiative de proiecte comune, eligibile ulterior pentru sprijinul disponibil. În funcție de opțiunea aleasă, vor fi stabilite norme juridice specifice, în conformitate cu cadrul legal aplicabil.

Totodată, în secțiunea a 3-a a Capitolului III din prezentul regulament, se prevede că organul central de specialitate în domeniul energetic propune părții/părților interesate elaborarea unui memorandum de înțelegere, care să stabilească un cadru pentru cooperare reciproc avantajoasă. Acest document va fi elaborat și promovat în conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Prin urmare, având în vedere că memorandumul urmează a fi negociat, la această etapă nu pot fi stabilite prețuri sau condiții concrete pentru partea cealaltă.

Suplimentar, se menționează că, în cadrul procesului de avizare repetată, Ministerul Finanțelor nu a formulat obiecții sau propuneri cu privire la proiectul menționat.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea Regulamentului elaborat prin prezentul proiect completează Legea nr. 10/2016 și exclude necesitatea reglementării separate în alte acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor hotărârii Guvernului nu implică realizarea unor măsuri speciale în acest sens.

Secretară de Stat

/semnat electronic/

Carolina NOVAC

SINTEZA

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe

(număr unic 77/MEn/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Afacerilor Externe nr. DI/3/041.1-1759 din 21.02.2025	1.	Ministerul Afacerilor Externe a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele. Se atrage atenția asupra neconcordanței între clauza de armonizare a proiectului remis spre avizare și referințele din Nota de fundamentare și tabelul de concordanță. În clauza de armonizare se menționează că proiectul transpune articolul 8 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – Directivă), în timp ce în punctul 5.2. din Nota de fundamentare sunt indicate articolele 9, 10, 11 și 12 din Directivă ca fiind transpuse prin proiectul supus avizării. În vederea asigurării coerenței și conformității textului cu Directiva europeană, se recomandă corectarea acestei discrepante, prin ajustarea clauzei de armonizare, astfel încât să reflecte corect	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.

		articolele transpuse, întru evitarea oricărei confuzii sau interpretări eronate.	
Cancelaria de Stat nr. 26-78-2020 din 24.02.2025	2.	Urmarea examinării proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025), comunicăm următoarele. Republica Moldova a aprobat aderarea la Tratatul de constituire a Comunității Energetice prin Legea nr. 117 din 23 decembrie 2009. Astfel, ca parte semnatară a Tratatului, Republica Moldova are obligația de a transpune acquis-ul Comunității Energetice. În context, referitor la proiectul hotărârii de Guvern se propune: - pornind de la prevederile art. 56 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la intrarea în vigoare a actelor normative și având în vedere că se urmărește realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, se propune completarea proiectului hotărârii de Guvern cu un punct nou care va stabili momentul intrării în vigoare a hotărârii Guvernului: „Prezenta hotărâre va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	3.	De asemenea, se va asigura completarea numelui Ministrului Energiei, Dorin Junghietu.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	4.	Proiectul de hotărâre va fi tradus în limba rusă, conform art. 54 alin.(2) din Legea nr.100/2017.	Nu se acceptă. Conform alin.(2) art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, autorul proiectului actului normativ prezintă textul proiectului autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere în limba română, cu traducerea acestuia, după caz, în limba rusă. În acest context, menționăm că proiectul hotărârii Guvernului va fi tradus în limba rusă după finalizarea perioadei de

			avizare și redactarea acestuia conform propunerilor recepționate. Totodată conform art. 56 din legea menționată supra actele normative se traduc în limba rusă la etapa de publicare a acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
	5.	Adițional, menționăm că pct. 6 din Secțiunea a 2-a a Regulamentului stabilește că proiectele comune se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Totuși, nu sunt precizate clar criteriile exacte după care se face selecția. În acest sens, se recomandă includerea unor criterii specifice de selecție, cum ar fi: viabilitatea tehnică și economică a proiectului, contribuția la atingerea obiectivelor naționale privind energia regenerabilă, capacitatea de integrare în rețeaua electrică etc.	Nu se acceptă. Conform prevederilor regulamentului, în cazul în care una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe inițiază implementarea unui proiect comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic îl realizează în baza unui memorandum de înțelegere, care prevede efectuarea unui studiu de fezabilitate. În situația în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandum stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea. Proiectul acordului de proiect comun se elaborează cu respectarea prevederilor Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.
	6.	Totodată, regulamentul nu specifică în mod clar mecanismele de finanțare disponibile pentru proiectele comune. În acest sens, se recomandă includerea unor dispoziții care să clarifice sursele posibile de sprijin financiar (fonduri naționale, internaționale sau scheme de subvenții).	Se acceptă parțial. Conform propunerii recepționate de la Ministerul Finanțelor, după elaborarea analizei de fezabilitate, în cazul în care aceasta confirmă viabilitatea proiectului, costul acestuia va fi inclus în proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu. Astfel, proiectele comune care implică investiții capitale publice finanțate din bugetul de stat vor fi supuse procesului de examinare și selecție, în

			conformitate cu prevederile stabilite de Guvern.
	7.	Referitor la Nota de fundamentare, la pct. 3.1 și pct. 3.2 se propune a fi ajustat denumirea proiectului „Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
Centrul de Armonizare a Legislației nr. 31/02-126-2025 din 24.02.2025	8.	<i>a) Observații la Clauza de armonizare</i> În rezultatul definitivării proiectului, clauza de armonizare urmează a fi revăzută și inclusă după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ în corespundere cu modelul nr. 3 din Anexa nr.1 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG 1171/2018, după cum urmează: <i>„Prezenta Hotărâre transpune art. 8 - 12 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, CELEX: 32018L2001, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021.”</i>	Se acceptă. Proiectul a fost redactat. În urma verificării, s-a constatat că prezentul proiect de act normativ transpune articolele 9-12 din Directiva (UE) 2018/2001, conform tabelului de concordanță.
	9.	<i>b) Observații la Tabelul de concordanță</i> Conținutul Compartimentelor din tabelul de concordanță urmează să fie ajustat astfel încât să corespundă cerințelor de conținut prevăzute în Anexa nr. 2 la HG nr. 1171/2018. În context, la Compartimentul 7 al tabelului de concordanță se va include textul actualizat al proiectului național.	Se acceptă. Tabelul de concordanță a fost ajusta conform anexei nr. 2 la HG nr. 1171/2018.
Ministerul Finanțelor nr.	10.	La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-1442 din 10 februarie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte	Se acceptă. Mențiunea dată a fost indicată la pct. 4.2 „Impactul financiar și argumentarea costurilor

07/5-03/92/282 din 28.02.2025		comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025), autor - Ministerul Energiei și, în limita domeniilor de competențelor, comunică următoarele. Pentru includerea proiectelor de investiții capitale publice în proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) și în proiectul legii bugetului de stat, acestea urmează să fie examinate în conformitate cu prevederile stabilite în Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022. În contextul celor menționate, se recomandă includerea în Regulament a unui punct cu următorul cuprins: „ ”.	estimative” din Nota de fundamentare și în proiectul Regulamentului.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 21- 1003 din 26.02.2025	11.	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele. Proiectul de act al Guvernului înaintat constituie o măsură normativă de organizare a executării prevederilor art.10 alin.(1) lit.k4) al Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care stabilește că: „Guvernul elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe”. Subsecvent, la pct.5 din proiectul de Regulament, reieșind din faptul, că este reglementată posibilitatea implicării sectorului privat în implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice	Nu se acceptă. Propunerea de completare a proiectului de Regulament cu un punct separat privind rolul sectorului privat nu este acceptată. Proiectul de act normativ propus stabilește cadrul general pentru implementarea proiectelor comune, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) lit. k⁴) din Legea nr. 10/2016. Includerea unor dispoziții suplimentare referitoare la sectorul privat ar excede scopul acestui act normativ, care reglementează exclusiv mecanismele de cooperare interguvernamentală. În conformitate cu subpct. 16.1 și 16.2 din proiectul de Regulament, memorandum de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun și prevede

		din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, se propune completarea proiectului de Regulament cu un punct separat care să detalieze rolul sectorului privat în acest mecanism, cu atât mai mult cu cât în Nota de fundamentare (4.3. Impactul asupra sectorului privat) se menționează explicit faptul, că practica de până acum a demonstrat rolul esențial al sectorului privat în identificarea și dezvoltarea proiectelor de cooperare potențiale.	realizarea studiului de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun. În baza memorandumului se va decide dacă va fi implicat sau nu sectorul privat și în ce mod (de exemplu, prin licitație, mecanisme existente sau altele). În caz de necesitate, detalierea suplimentară a acestui aspect va fi abordat separat, în cadrul unor reglementări specifice. Astfel, propunerea nu poate fi integrată în forma actuală a proiectului de Regulament.
	12.	Totodată, autorul face referire în clauza de adoptare a proiectului , la art.5 alin.(2) lit.a) (principiul ajustării cadrului legislativ național la normele și standardele UE) și art.44 alin.(3) (posibilitatea de a fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin, în vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile) din Legea nr.10/2016, ca temeiuri juridice care au justificat elaborarea proiectului, însă care nu pot fi incluse în clauza de adoptare a proiectului, deoarece nu vizează/nu fac parte din competența directă a Guvernului la elaborarea proiectului. Prin urmare, propunem ca în clauza de adoptare să fie menținută doar referința la art.10 alin.(1) lit.k4) al Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, recomandând autorului să renunțe la celelalte prevederi indicate (art.5 alin.(2) lit.a) și art.44 alin.(3) din Legea nr.10/2016).	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	13.	În continuare, la pct.8 subpct.8.2. din proiectul Regulamentului , propunem următoarea redacție: „8.2. identificarea părții/părților contractante, statului/statelor membre sau țării/țărilor terțe pentru implementarea proiectului comun”, astfel cum rezidă din noțiunile definite în Legea nr.10/2016 și în conformitate cu obiectul de reglementare al prezentului proiect de hotărâre.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.

	14.	În final, în contextul în care unul din obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile ține de asigurarea comunicării și informării publicului despre energia din surse regenerabile (potrivit art.6 alin.(1) lit.h) al Legii nr.10/2016), precum și în lipsa unor prevederi referitoare la comunicarea publică/asigurarea vizibilității proiectelor comune, implementate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale UE sau țări terțe, precum și a impactului acestora, propunem regularizarea în cadrul proiectului de Regulament, a aspectului de „Comunicare publică”, care ar include responsabilitățile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei de informare a publicului asupra proiectelor, asupra rezultatelor, eventuale instrumente cu ajutorul cărora va avea loc informarea etc. Mecanismul de cooperare internațională menționat creează oportunități de reducere a costurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului național de a atinge o pondere de 27% de energie produsă din surse energetice regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030 și respectiv, prezintă o importanță majoră cunoașterea și de către societatea civilă a mijloacelor prin care se va atinge acest obiectiv.	Nu se acceptă. În conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, unul dintre obiectivele politicii de stat este asigurarea comunicării și informării publicului despre energia din surse regenerabile. Totuși, în cazul proiectului de hotărâre de Guvern, comunicarea publică a fost abordată în cadrul altor mecanisme de reglementare, fiind reglementată prin acte specifice și proceduri deja existente, inclusiv prin Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 239/2008, autoritățile publice sunt obligate să asigure transparența decizională, însă includerea unui punct separat în cadrul acestui proiect, care să reglementeze detaliat comunicarea publică referitoare la proiectele comune din domeniul energiei electrice din surse regenerabile, ar depăși scopul acestui act normativ. Reglementările în vigoare oferă cadrul necesar pentru asigurarea informării publicului, iar detalierea suplimentară a acestora nu se justifică în contextul actual.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 17-586 din 27.02.2025	15.	Cu referire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025), prezentat spre avizare, în limita competențelor funcționale, vă comunicăm următoarele.	Nu se acceptă. Precizare. Data de 25 iunie 2009 este utilizată la punctul 18 deoarece reprezintă o referință stabilită în legislația europeană pentru a delimita proiectele de energie regenerabilă care pot beneficia de anumite scheme de sprijin și

		La pct. pct. 18 și 24.2 din Regulament, precum și în Tabelul de concordanță, se face referire la data de 25 iunie 2009, cu toate acestea, în nota de fundamentare nu se explică motivul folosirii acestei date.	recunoaștere în cadrul mecanismului de cooperare. Această dată este aliniată cu prevederile Directivei 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care a fost adoptată la 23 aprilie 2009 și publicată în Jurnalul Oficial al UE la 5 iunie 2009. Prin urmare, proiectele puse în funcțiune după această dată sunt eligibile pentru a fi luate în considerare în cadrul mecanismului de cooperare internațională, inclusiv pentru proiecte comune.
Centrul Național pentru Energie Durabilă nr. 15-256 din 25.02.2025	16.	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), instituția publică de suport care are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile de activitate atribuite în conformitate cu HG 1060/2023, cu referire la demersul Nr. 04-368 din 11 februarie 2025 privind avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (număr unic 77/MEn/2025), vă comunică următoarele propuneri: Pentru întreg proiectul Hotărârii se propune înlocuirea sintagmei „de energie electrică, de încălzire sau de răcire din surse regenerabile”, cu sintagma „de energie electrică, de energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile”, formulare utilizată și în Legea 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	17.	Pentru Capitolul II, pct. 8, subpct. 8.4, se propune adăugarea cuvintelor explicative ce vor descrie conținutul analizei cost-beneficiu, în contextul în care subpct. 8.1. și 8.3 presupun mai multe scenarii de proiecte comune.	Nu se acceptă. Analiza cost-beneficiu din subpct. 8.3 presupune evaluarea și selectarea celei mai avantajoase țări prin estimarea costurilor și beneficiilor țărilor identificate. Adăugarea

			unor cuvinte explicative suplimentare poate duce la o tautologie.
Ministerul Mediului nr. 13-05/509 din 24.02.2025		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Termoelectrica nr. 79/1428 din 21.02.2025		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Societatea pe Acțiuni „CET- Nord” nr. 200-08/0236 din 21.02.2025		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Societatea pe Acțiuni „ENEGOCOM”		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Societatea pe acțiuni „REȚELE ELECTRICE DE DISTRIBUȚIE NORD”		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Societatea pe Acțiuni „FURNIZAREA ENERGIEI ELECTRICE NORD”		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Avizare și consultare repetată			
Cancelaria de Stat		Ca urmare a examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la	Se acceptă. Tabelul de concordanță a fost redactat.

		Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, comunicăm menținerea constatării de compatibilitate expuse prin DC nr. 31/02-126-2025 din 24.02.2025 privind transpunerea parțială a prevederilor Directivei (UE)2018/2001. În context, clauza de armonizare a proiectului se va expune în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune art. 8 - 12 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, CELEX: 32018L2001, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021.” În final, în conformitate cu pct. 60 din Regulamentul privind armonizarea, tabelul de concordanță actualizate urmează a fi prezentat în format electronic, în termen de 20 zile de la data adoptării actului normativ Cancelariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației), pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate.	
Ministerul Finanțelor		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Expertizare			
Ministerul Justiției nr. 04/2-2937 din 24.03.25	1.	În clauza de adoptare a proiectului de hotărâre, textul „Legea nr. 10 din 26 februarie 2016” se va substitui cu textul „Legea nr. 10/2016”, în vederea respectării dispozițiilor art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	2.	La pct. 3 verbul se va expune la timpul prezent „intră în vigoare”.	Se acceptă.

			Proiectul a fost redactat.
3.	<i>La proiectul Regulamentului:</i> Denumirea secțiunii 1 din capitolul I recomandăm a fi reformulată după cum urmează: „Obiectul de reglementare și noțiuni”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
4.	De asemenea, denumirea secțiunii a 2-a necesită a fi revăzută, deoarece în conținutul secțiunii nu sunt prevăzute nemijlocit anumite obiective.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
5.	La pct. 3, cuvântul „principale” se propune a fi exclus, fiind considerat inutil.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
6.	În pct. 4, cuvintele „obiectivelor naționale stabilite” se vor substitui cu cuvintele „obiectivului național stabilit”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
7.	La pct. 8, cuvintele „obiectivului național” se propune a fi completate cu textul „stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
8.	În pct. 13, 15, 19, 21-23, 25-27, 29 și 30, cuvintele „din Regulament” se vor exclude, în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Potrivit acestuia, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
9.	În pct. 15, cuvântul „acestea” se propune a fi substituit cu textul „acesta/acestea”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
10.	Dispozițiile sbp. 16.1 și 16.2 se vor expune în puncte distincte, or, acestea nu sunt diviziuni ale pct. 16 (observație valabilă și pentru subpunctele pct. 17).	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
11.	Denumirea secțiunii a 2-a din capitolul V necesită a fi reformulată, deoarece este ambiguă.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	
12.	La pct. 22, textul „pct. 19 subpc. 4” se va substitui cu textul „subpct. 19.4”, iar la pct. 23, textul „pct. 22 subpct. 2” se va substitui cu textul	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.	

		„subpct. 22.2”, în corespundere cu uzanțele de redactare a actelor normative.	
	13.	La pct. 24: - în sbp. 24.1, textul „în următoarele condiții” se recomandă a fi substituit cu textul „această cerință considerându-se a fi îndeplinită dacă:”; - în sbp. 24.1.3, textul „pct. 24 subpct. 2 al prezentului punct” se va substitui cu textul „subpct. 24.2”; - în sbp. 24.2, textul „pct. 4 subpct. 2” se va substitui cu textul „subpct. 4.2”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	14.	La sbp. 25.5, textul „pct. 24 subpct. 2 și 3” se va substitui cu textul „subpct. 24.2 și 24.3”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	15.	La pct. 26, textul „pct. 24 subpct.1.1 și 1.2” se va substitui cu textul „subpct. 24.1.1 și 24.1.2”, iar textul „pct. 24 subpct. 1” se va substitui cu textul „subpct. 24.1”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	16.	La sbp. 27.4, textul „pct. 27 subpct. 2 și 3” se va substitui cu textul „subpct. 27.2 și 27.3”, iar la pct. 29, textul „pct. 27 subpct. 4” se va substitui cu textul „subpct. 27.4”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
	17.	Denumirea secțiunii a 4-a „Efectele proiectelor comune cu țări terțe”, din Capitolul V, inclusiv conținutul pct. 30, se recomandă a fi corelate cu articolul 12 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care are ca obiect de reglementare „Efectele proiectelor comune între statele membre și țări terțe”, în sensul includerii referinței și la statele membre ale Uniunii Europene. Or, ținând cont că potrivit noțiunii date termenului „țară terță” - țară care nu este parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și nu este stat membru al Uniunii Europene, se va considera că articolul 12 din actul UE citat a fost transpus parțial.	Se acceptă parțial. Proiectul a fost redactat. În Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), CELEX: 32018L2001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin <u>Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice</u> nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021, în denumirea Articolului 12 sintagma ”Member states” este înlocuit cu ”Contracting parties” cu următorul titlu:

			„Effects of joint projects between Contracting Parties and third countries” Prin urmare, Republica Moldova fiind partea contractantă a Comunității Energetice, în secțiunea a 4-a se referă la proiectele comune ale Republicii Moldova doar cu părțile terțe, cu o posibilă colaborare cu alte părți contractante în conformitate cu pct. 4.2. <u>În prezent, nu este posibilă realizarea proiectelor comune cu țări terțe în colaborare cu statele membre, deoarece statele membre sunt obligate să notifice Comisia Europeană în conformitate cu prevederile articolului 12, alineatul (2) din Directiva 2018/2001, în timp ce părțile contractante notifică Secretariatul Comunității Energetice în conformitate cu Directiva 2018/2001 în varianta adaptată. Scopul principal al Comunității Energetice constă în crearea unei piețe energetice integrate și competitive între Uniunea Europeană și părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.</u> Pentru a asigura claritatea, denumirea secțiunii a 4-a din Capitolul V a fost modificată astfel: „Efectele proiectelor comune realizate între părțile contractante și țări terțe.” În acest context, Republica Moldova este definită drept ca una din părțile contractantă (în conformitate cu pct. 3) și nu se exclude posibilitatea de a iniția proiecte comune cu țări terțe, în
--	--	--	--

			colaborare cu alte părți contractante, în conformitate cu prevederile pct. 4.2.
	18.	În pct. 30: - textul „pct. 27 subpct. 3” se va substitui cu textul „subpct. 27.3”, iar textul „subpct. 4” se va substitui cu textul „subpct. 27.4”; - în sbp. 30.2, se vor revedea cuvintele „termenii notificării prevăzute la pct. 26”, întrucât la pct. 26 nu sunt stabiliți anumiți termeni.	Se acceptă parțial. Conținutul subpct. 30.2 este în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001. Notificarea este prevăzută la pct. 26, în timp ce conținutul acestei notificări este detaliat la pct. 27.
	19.	Ultimul alineat al Regulamentului se recomandă a fi însemnat ca punct distinct. Totodată, din conținutul acestuia, textul „pct. 30 subpct. 2” se va substitui cu textul „subpct. 30.2”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
Raport de expertiză anticorupție nr. EH25/10436 din 25.03.25		<i>Obiecții:</i> Norma citată supra transpune prevederile acquis-ului comunitar transpus (art. 9 alin.(1) Directiva (UE) 2018/2001: <i>”Articolul 9 Proiecte comune între statele membre (1) Două sau mai multe state membre pot coopera în cadrul tuturor tipurilor de proiecte comune cu privire la producerea de energie electrică, de încălzire sau de răcire din surse regenerabile. O astfel de cooperare poate implica operatori privați.”</i>) Măsurile de transpunere a acquis-ului comunitar trebuie să asigure aplicarea reală și deplină a legislației UE într-un mod clar și specific. Directivele UE, sunt obligatorii în partea ce ține de rezultatul ce urmează a fi atins, pentru fiecare stat membru căruia este adresată, însă lasă la discreția autorităților naționale alegerea formelor și mijloacelor de armonizare/aproximare. Directiva este (împreună cu regulamentul), cel mai important instrument juridic al UE, reprezentând un compromis între necesitatea de a avea o legislație uniformă în cadrul UE și necesitatea de a reține diversitatea sistemelor legale posibile ale statelor membri. Scopul directivelor este de a armoniza legile, fără a le egala ca în cazul regulamentelor. Totodată, respectarea principiilor de legiferare și a exigențelor de tehnică legislativă relevante statuate de cadrul normativ național se	Nu se acceptă. Proiectul de act normativ nu presupune, în momentul de față, cheltuieli financiare sau participarea sectorului privat, fiind conceput ca un mecanism alternativ care nu impune obligații financiare pentru Republica Moldova. Astfel, Ministerul Energiei poate identifica necesitatea unui proiect comun, dacă se identifică riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național și totodată necesitatea de implementarea proiectului comun în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, va fi necesară un studiu de fezabilitate. Acest studiu va analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun cât pe teritoriul Republicii Moldova cât și pe teritoriul țărilor identificate. Dacă se va stabili necesitatea implementării proiectului comun, costurile estimate vor fi determinate într-un <u>studiu de fezabilitate</u>

	impune pentru asigurarea certitudinii juridice în contextul reglementării unor anumite categorii de raporturi juridice. Se evidențiază faptul că, prevederile proiectului nu reglementează aspecte ce țin de principiile de desfășurare a procedurilor administrative aferente atragerii operatorilor economici în cadrul cooperărilor prenotate, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.29 alin. (2) al Legii nr.100/2017 coroborat art.32 Cod Administrativ. În acest context, se accentuează faptul că, potrivit exigențelor prenotate, procedura administrativă se structurează în mod indispensabil în cadrul unui act normativ, astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii desfășurate, spectrul de drepturi exercitate și obligațiile asumate, atât de către entitatea publică/agentul public vizat de executarea normei, cât și de către persoanele private vizate de acțiunile acestuia. Omisiunea legiuitorului de a reglementa procedurile administrative pe care le gestionează entitatea publică/agentul public, determină discreția periculoasă a agentului public responsabil/persoanei care are/susține că are influență asupra acestuia, de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public și impunerea arbitrară a unor cerințe excesive/adaptate convenției unor anumite persoane/grup de persoane. Totodată, deficiența în speță, atribuie per ansamblu, caracter incert relațiilor sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care aceștia sunt responsabili etc., situații în care agenții publici responsabili/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora, se pot prevala de această deficiență pentru a comite incidente de integritate/manifestări de corupție. Circumstanțele reflectate supra, pot submina egalitatea subiecților și pot determina disfuncționalitatea procedurii de selectare a operatorului și desfășurarea acesteia în condițiile unui învingător	<u>prevăzut de memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Energiei și părțile implicate.</u> În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea. Prin urmare, <u>procesul detaliat al proiectului comun va fi stabilit în urma negocierilor cu cealaltă parte/părți implicate în cadrul memorandumului de înțelegere.</u> De exemplu, pentru a implica sectorului privat, Republica Moldova în calitate de parte a unui proiect comun, ar putea lansa o licitație pentru un proiect specific, solicitând agentului economic privat câștigător să construiască și să opereze o instalație conform specificațiilor stabilite. Alternativ, ar putea dezvolta un cadru care să încurajeze agenții economici privați să identifice și să elaboreze inițiative de proiecte comune, pentru a aplica ulterior la sprijinul predefinit. <u>În dependență de opțiune aleasă vor fi stabilite norme juridice aferente în conformitate de cadru legal respectiv.</u> Totodată, în secțiunea a 3-a din Capitolul III al prezentului regulament, organul central de specialitate în domeniul energiei propune părții/părților interesate elaborarea unui memorandum de înțelegere care stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă, care ar urma să fie elaborat și
--	--	---

	stabilit în prealabil, prejudiciind astfel interesele altor subiecți participanți. În context, se remarcă prevederile art.5, 12 al Convenției ONU împotriva corupției, după cum urmează: <i>ART. 5 Politici și practici de prevenire a corupției 3. Fiecare stat parte se străduiește să evalueze periodic instrumentele juridice și măsurile administrative pertinente pentru a determina dacă acestea sunt 4 corespunzătoare pentru a preveni și combate corupția.</i> <i>ART. 12 Sectorul privat 1. Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri pentru prevenirea corupției implicând sectorul privat, întărirea normelor de contabilitate și audit în sectorul privat și, dacă este cazul, prevederea de sancțiuni civile, administrative sau penale eficiente, proporționate și punitive, în caz de nerespectare a acestor măsuri. 2. Măsurile care permit atingerea acestor obiective pot include, în special: d) prevenirea folosirii improprii a procedurilor de reglementare a entităților private, [...]</i> <i>Recomandări:</i> Reglementarea principiilor aferente procedurii administrative (implicării sectorului privat) și partajul costurilor și riscurilor legate de implementarea proiectelor inclusiv de către operatorul implicat. În acest sens, se recomandă accentuarea i) transparenței procesului ii) asigurării egalității și accesului nediscriminatoriu al tuturor operatorilor eligibili și iii) selectarea operatorului în baza unor proceduri publice, competitive, bazate pe criterii obiective și cerințe aprobate de către Executiv.	promovat în conformitate cu Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Astfel având în vedere că, memorandum urmează a fi negociat, nu pot fi stabilite la moment anumite prețuri sau condiții pentru cealaltă parte. Suplimentar, se menționează că, în procesul de avizare repetată, Ministerul Finanțelor nu a formulat obiecții sau propuneri pe marginea acestui proiect.
--	--	---

Secretară de Stat

/semnat electronic/

Carolina NOVAC